

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

СУЧАСНА ПСИХОЛОГІЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Присвячено Всесвітньому дню психічного здоров'я
(World Mental Health Day)*

10 жовтня 2025 року

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
**СУЧАСНА ПСИХОЛОГІЯ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Присвячено Всесвітньому дню психічного здоров'я
(World Mental Health Day)

10 жовтня 2025 року

Видавництво
«Юридика»
2025

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Аракелян Мінас Рамзесович**, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія»

Члени редакційної колегії:

ЦІЛЬМАК Олена Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

АФОНІН Дмитро Сергійович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

БУДЯЧЕНКО Ольга Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

ГУРІН Руслан Сергійович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

ДЖЕЖИК Ольга Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

САМАРА Ольга Євгенівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

ТАТЬЯНЧИКОВ Андрій Олександрович, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

ШМАЛЕНКО Юлія Іванівна, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»

Зважаючи на свободу наукової творчості, відповідальність за достовірність матеріалів та фактів, унікальність тексту тез та дотримання вимог академічної доброчесності, несуть автори

Сучасна психологія: виклики та перспективи : збірник матеріалів С91 Всеукраїнської науково-практичної конференції / за заг. ред. М. Р. Аракеляна. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. – 262 с.

ISBN 978-617-8574-65-9

DOI: <https://doi.org/10.32837/11300.30918>

Збірник матеріалів підготовлено за доповідями учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої Всесвітньому дню психічного здоров'я (м. Одеса, 10 жовтня 2025 р.).

УДК 159.9'6(062.552)

© Автори, 2025

© Національний університет

ISBN 978-617-8574-65-9

«Одеська юридична академія», кафедра психології, 2025

- loneliness. *Current Psychology*. 41. 5603–5611. DOI: 10.1007/s12144-022-02866-w. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s12144-022-02866-w>
3. Binder P. E. (2022). Suffering a Healthy Life – On the Existential Dimension of Physical and Mental Health. *Frontiers in Psychology*. 13, 862654. URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9795796/>
 4. Репнова Т. П. Мета-малюнки та нейрографіка у емоційній регуляції особистості. *Актуальні проблеми сучасного управління в соціально-економічних, гуманітарних та технічних системах* : зб. наук. праць за матеріалами XX Міжнародної науково-практичної конференції / ПрАТ «ВНЗ “МАУП”» Одеський інститут, Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України, 22 листопада, 2024 р. Одеса : Лерадрук. С. 166–171.

Ключові слова: клінічні прояви депресії, екзистенційні особистісні переживання, екзистенційна терапія, екзистенційна психокорекція.

Keywords: clinical manifestations of depression, existential personal experiences, existential therapy, existential psychocorrection.

Гурін Руслан Сергійович

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри психології

Національний університет «Одеська юридична академія»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8552-0878>

Антіпова Катерина Ігорівна

магістрант ОП «Психологія»

факультету психології, політології та соціології

Національний університет «Одеська юридична академія»

DOI: <https://doi.org/10.32837/11300.30990>

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КОМАНДНОЇ РОБОТИ

Актуальність теми полягає в тому, що в умовах стрімкого розвитку сучасного суспільства, високої конкуренції та динамічних змін на ринку праці ефективна командна робота стає одним із ключових чинників успішної діяльності як в комерційних організаціях, так

і в соціальних інститутах. З іншого боку, в сучасних умовах роботодавці все частіше звертають увагу не лише на професійні знання та навички працівників, але й на їхню здатність ефективно взаємодіяти в колективі, працювати в команді, розв'язувати конфлікти, приймати спільні рішення та досягати цілей через співпрацю. Це зумовлює необхідність глибшого теоретичного аналізу психологічних особливостей командної роботи.

Відомо, що поняття «команда» вживають у контексті бізнесу, коли говорять про виробничі команди лінійних менеджерів та управлінські топ-команди. Управління командною роботою в організації досліджували О. Бездітко, С. Лавриненко, В. Лук'янихін, Д. Сірант, А. Тран та ін. [1]. Роль команди в системі управління персоналом вивчали О. Біленко, Є. Сидоренко, Н. Шведа та ін. [2]. Психології командотворення присвятили свої праці М. Єщенко, О. Голентовська, В. Горбунова, А. Гречко, К. Калинець, Р. Муха, Д. Тимошенко та ін. [4]. Проте питання дослідження психологічних особливостей командної роботи залишається відкритим.

В аспекті предмета дослідження слухним є висновки В. Горбунової, яка вважає, що сутність команди полягає в ефективному розв'язанні задач. Авторка вважає, що командне середовище сприяє реалізації професійних потенцій та особистісному зростанню [3]. Л. Карамушка та О. Філь пропонують детальну систематику сутнісних ознак команд [5]. Так, до першої ознаки авторки відносять цілі діяльності, до другої – взаємодію під час досягнення цілей, до третьої – рольову структуру. До принципів організації командної роботи відносять: колективне виконання роботи, колективну відповідальність, єдину для команди форму стимулювання та оплати, автономне самоуправління команди, підвищений рівень виконавчої дисципліни, добровільність входу в команду.

Спираючись на вищезазначені праці вчених було встановлено, що специфіка міжсуб'єктних взаємин у командах є відправною точкою започаткованого дослідження проблеми психологічних особливостей командної роботи. Для перевірки цього було проведено опитування, в якому прийняли участь здобувачі вищої освіти 1–4 років навчання, що склало 114 осіб (бакалаврського та магістерського рівнів) спеціальності 053 «Психологія» в другому семестрі 2024–2025 навчального року факультету психології, політології

та соціології Національного університету «Одеська юридична академія». Під час опитування було встановлено, що не всі майбутні психологи однаково усвідомлюють особливості та основні психологічні аспекти командної роботи.

Так, 78 % осіб від загальної кількості респондентів вказували на важливу роль міжособистісної взаємодії, яка визначає якість комунікації між членами команди, рівень відкритості, довіри, підтримки, вміння слухати одне одного, враховувати думки інших та конструктивно вирішувати конфлікти. 84 % осіб зауважили на груповій динаміці, яка впливає на формування команди та певних ролевих функцій (лідер, організатор, виконавець, новатор, критик тощо). На лідерстві та управлінні акцентувало увагу майже 95 % осіб від загальної кількості респондентів. Майбутні психологи визначили, що стиль лідерства (авторитарний, демократичний, ліберальний) впливає на атмосферу в команді, мотивацію та відповідальність її учасників. Вони визначили, що важливою характеристикою є здатність лідера створювати згуртовану команду та підтримувати продуктивний клімат. На мотивації та згуртованості погодилися 96 % осіб. Вони пояснили, що мотивація до спільної діяльності – це чинник ефективної командної роботи. Згуртованість команди, на їхню думку, посилює внутрішню мотивацію кожного її члена і сприяє досягненню командних цілей. На соціально-психологічний клімат під час опитування звернуло увагу 98 % осіб від загальної кількості респондентів. Вони стверджували, що загальний емоційний фон у команді, відчуття безпеки, взаємопідтримка та повага – це чинники, що забезпечують здорову атмосферу та знижують стрес. 89 % осіб зауважили на уміннях вирішувати та долати конфлікти, тобто конструктивно розв'язувати суперечності без шкоди для міжособистісних стосунків.

Такі результати дали можливість встановити, що на ефективність командної роботи впливають індивідуально-психологічні характеристики учасників групи, які визначають: стиль їхньої взаємодії, рівень відповідальності, здатність до саморегуляції, комунікативну ефективність, згуртованість та стійкість колективу до кризових ситуацій. Для проведення подальшого емпіричного дослідження було обрано чотири відомі методики: Шкала локус контролю Дж. Роттера; Методика оцінки соціальної інтелігентності Гілфорда; Тест емоційного інтелекту Н. Холла; П'ятифакторний опитувальник особистості BigFive (NEO-FFI).

Відтак, теоретичний аналіз наукового фонду та результати опитування свідчать про те, що індивідуально-психологічні характеристики учасників групи забезпечують командну роботу. Перспективами подальших розвідок вважаємо розроблення стратегії та проведення емпіричного дослідження психологічних особливостей командної роботи.

Список використаних джерел

1. Бездітко О., Лавриненко С. Управління командною роботою в організації. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*. 2021. № 2. URL: <http://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/1070>
2. Біленко О. В., Сидоренко Є. В. Роль команди в системі управління персоналом. *Менеджмент суб'єктів господарювання: проблеми та перспективи розвитку* : тези виступів VI Міжнар. наук.-практ. конф. (19–21 грудня 2019 р.). Житомир : Житомирська політехніка, 2019. С. 7–9.
3. Горбунова В. В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 380 с.
4. Єщенко М., Гречко А. Сучасні технології формування колективу та розвитку персоналу організації. *Галицький економічний вісник*. 2020. № 2 (63). С. 193–198. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/63/822.pdf>
5. Карамушка Л. М., Філь О. А. Психологічний аналіз особливостей діяльності конкурентоздатної управлінської команди освітньої організації. *Актуальні проблеми психології. Економічна психологія. Соціальна психологія* : зб. наукових праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / за ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки. К. : Міленіум, 2005. Част. 16. Том 1 : Організаційна психологія. С. 28–42.

Ключові слова: команда, командна робота, індивідуально-психологічні характеристики, майбутній психолог.

Keywords: team, teamwork, individual and psychological characteristics, future psychologist.

Буряк Олена Юріївна ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ ПОРІВНЯНЬ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ НА ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ МОЛОДІ.	39
Вальтер Марія Олександрівна РОЛЬ ОРГАНІЗАЦІЙНО-СЛУЖБОВИХ ЧИННИКІВ У ФОРМУВАННІ ПСИХОЕМОЦІЙНОЇ ВРАЗЛИВОСТІ.	43
Вітюк Марія Сергіївна Лісовенко Анна Федорівна САМООЦІНКА ТА МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я.	47
Гончар Юлія Ігорівна ЕМОЦІЙНЕ ВИГОРАННЯ, ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН.	51
Горбачова Ангеліна Андріївна Рєпнова Тетяна Петрівна ЕКЗИСТЕНЦІЙНА ПРОБЛЕМАТИКА ПАЦІЄНТІВ З ДЕПРЕСІЄЮ.	54
Гурін Руслан Сергійович Антіпова Катерина Ігорівна ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КОМАНДНОЇ РОБОТИ.	57
Гурін Руслан Сергійович Вайнберг Валерія Артурівна ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ У СПІВРОБІТНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.	61
Гурін Руслан Сергійович Геращенко Олександр Сергійович РОЛЬ ЕМПАТІЇ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ВЗАЄМОДІЇ «ВИКЛАДАЧ – ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ».	64
Далакова МаріяГеоргіївна ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ СМИСЛИ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ГРОШОВОГО МИСЛЕННЯ ТА ФІНАНСОВИХ СТРАТЕГІЙ ОСОБИСТОСТІ.	68
Демірташ Айлін Дженгізівна Рєпнова Тетяна Петрівна ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ САМООЦІНКИ У ТРИВОЖНИХ ПІДЛІТКІВ.	73
Дубенко Юнія Олександрівна ВІД ВРАЗЛИВОСТІ ДО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРИЙНЯТТЯ ВІДМОВИ.	76
Дубрянська Ніколь Олександрівна Джежик Ольга Володимирівна ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ РИЗИКУ ФОРМУВАННЯ АЛКОГОЛЬНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ У МОЛОДІ.	80